

CAN YÖNEY

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

YABANCI HUKUKUN UYGULANMASI

onikilevha
11111111111111111111111111111111

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK HUKUKU VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA KANUNLAR İHTİLAFI KURALI VE YABANCI HUKUK KAVRAMLARI

I. Genel Olarak.....	7
II. Kanunlar İhtilafı Kuralı Kavramı ve Bu Kuralların Uygulanmasına Dair Yaklaşımlar	8
A. Kanunlar İhtilafı Kavramı.....	8
B. Kanunlar İhtilafı Kurallarının İşleyişi	10
C. Kanunlar İhtilafı Hukukunun Varlık Sebepleri	13
D. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Gözettiği Menfaatler	19
E. Kanunlar İhtilafı Hukukunun Anayasal Egemenlik İlkesiyle İlişkisi	21
F. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Uygulanmasında Tercih Edilen Sistemler.....	24
1. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Re'sen Uygulandığı Sistem ..	26

2. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Tarafların Talebi Üzerine Uygulandığı Sistem.....	28
3. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Uygulanmasında Karma Sistem	31
G. AB Hukukunda Kanunlar İhtilafı Kurallarının Uygulanmasına İlişkin Güncel Tartışmalar	36
III. Yabancı Hukuk Kavramı ve Uygulanmasına Dair Yaklaşımlar	43
A. Yabancı Hukuk Kavramı.....	43
B. Yabancı Hukukun Niteliği	46
1. Genel Olarak.....	46
2. “Vakıa” ve “Hukuk” Kavramları	46
3. “Vakıa” ve “Hukuk” Kavramları ile Yabancı Hukuk Arasındaki İlişki	49
C. Yabancı Hukukun Niteliği Konusunda Kabul Gören Sistemler .	50
1. Yabancı Hukukun “Hukuk” Olarak Uygulandığı Sistem.....	50
2. Yabancı Hukukun “Vakıa” Olarak Uygulandığı Sistem.....	55
3. Yabancı Hukukun Uygulanmasında Karma Sistem	62
D. Yabancı Hukukun Uygulanması Esnasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	64
IV. Türk Hukukunda Kanunlar İhtilafı Kuralları ve Yabancı Hukukun Uygulanması	69
A. 1330 tarihli Muvakkat Kanun Döneminde.....	70
B. 2675 ve 5718 Sayılı MÖHUK Döneminde.....	71

İKİNCİ BÖLÜM

YABANCI HUKUKUN TESPİTİ

I. Genel Olarak.....	77
II. Yabancı Hukuk ve Iura Novit Curia İlkesi.....	78
A. Iura Novit Curia İlkesi	78
B. Kanunlar İhtilafı Kuralları ve Iura Novit Curia İlkesi Arasındaki İlişki	80

C. Yabancı Hukuk ve Iura Novit Curia İlkesi Arasındaki İlişki	82
III. Bağlama Noktalarının Tespiti	84
A. Genel Olarak.....	84
B. Yabancılık Unsuru ve Bağlama Noktalarının Tespitinde İzlenecek Yöntem	85
C. Bağlama Noktalarının Tespit Edilememesi	89
IV. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespiti	90
A. Genel Olarak.....	90
B. Yabancı Hukukun “Hukuk” Olarak Uygulandığı Sistemde.....	90
1. Karşılaştırmalı Hukukta.....	90
2. Türk Hukukunda.....	96
a. Hâkimin Sahip Olduğu İmkânlar	96
b. Taraflardan Yardım İstenebilmesi.....	101
C. Yabancı Hukukun “Vakıa” Olarak Uygulandığı Sistemde	105
D. Konuya İlişkin Milletlerarası Sözleşmeler	109
1. Genel Olarak.....	109
2. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi.....	111
3. Türkiye Cumhuriyeti’nin Taraf Olduğu İki Taraflı Antlaşmalar.....	117
E. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespiti Konusundaki Güncel Tartışmalar.....	120
1. Lahey Milletlerarası Özel Hukuk Konferansı Bünyesindeki Çalışmalar.....	120
2. AB Bünyesinde Gerçekleştirilen Çalışma ve Yapılan Öneriler.....	123
3. Diğer Değerlendirme ve Öneriler.....	127
V. Yabancı Hukukun Tespitinde Önem Taşıyan Bazı Hususlar.....	134
A. Yabancı Hukukun Hangi Zaman Aralığında Yürürlükte Olan Hükümlerinin Uygulanacağıın Tespiti.....	134
B. Yabancı Hukukun Başka Bir Hukuka Atıf Yapması	139
VI. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespit Edilememesi	143

A. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespit Edilememesi Kavramı	143
B. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespit Edilemediği Sonucuna Hangi Noktada Varılması Gerektiği.....	145
C. Yabancı Hukukun İçeriğinin Tespit Edilememesinin Sonuçları.....	148

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI HUKUKUN UYGULANMASI ESNASINDA KARŞILAŞILAN BAZI SORUNLAR

I. Kanunlar İhtilafı Kuralları ve Yabancı Hukukun Uygulanmasının Üst Yargı Mercilerince Denetimi	155
A. Genel Olarak.....	155
B. Kanunlar İhtilafı Kurallarının Uygulanmasının Üst Yargı Mercilerince Denetimi.....	158
C. Yabancı Hukukun Uygulanmasının Üst Yargı Mercilerince Denetimi.....	160
II. Yabancı Hukukun Anayasaya Aykırılığı	169
A. Yabancı Hukukun Kendi Anayasasına Aykırılığı	169
B. Yabancı Hukukun Lex Fori'nin Anayasasına Aykırılığı.....	172
III. Yabancı Hukukun Uygulanmasına Engel Teşkil Eden Mekanizmalar	180
A. Usule İlişkin Meselelerde Lex Fori'nin Uygulanması.....	181
B. Kamu Düzenine Aykırılık	184
C. Doğrudan Uygulanan Kurallar	190
1. Genel Olarak.....	190
2. Lex Fori'nin Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	192
3. Üçüncü Bir Devletin Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	193
SONUÇ	197
KAYNAKÇA	201